

37
ORATIO

HABITA VIENNÆ
PUBLICE IN AEDE DIVI STE-
phani, per clarissimum virum Do-
minum Doctorem

BENIAMIN LÖBSCHVITZ,
quum

DIOMEDI CORNARIO
Medicinæ Licentiato insignia Do-
ctoralia in Medicina conferret, die
vigesima tertia, mensis
Martij.

anno Domini

M. D. L XVIII.

Etsi (magnifice domine Rector,
reuerendissime domine Cancellarie,
magnifice domine Superintendens Cē-
saree, magnifici, nobiles, atque clarissimi viri,
auditores & spectatores iucundissimi) minimè
dubito, ferè omnibus, aut saltem maiori parti sa-
tis

tis notam esse originem & propagationem horum publicorum actuum, de illis rectè & honestè sentire, & ob quas causas instituti, & in hunc vsque diem conseruati fuerint, & meritò seruari debeant, intelligere & apud animum suum diligenter considerare: Tamen quum omnibus temporibus inuenti fuerint, & inueniantur, qui quæuis rectè dicta & facta, calumniari, superbè deridere, aut saltem leuius de illis sentire soleant, non defuerunt, neque defunt, quibus hi publici congressus & ceremoniæ pueriles, & quasi scenici, aut theatriçi videantur, quum primam originem ignorent, neque illos propter magnas & grauissimas causas ab Imperatoribus Romanis institutos, & in hunc vsque diem conseruatos fuisse intelligant. Itaque in gratiam iuuentutis, & aliorum, quibus hæc nondum satis cognita & perspecta sunt, aliquid de his in medium proferendum esse duxi, vt & illi sciant, quid de huiusmodi publicis actibus sentire debeant, & ob quas causas potissimum seruentur, ac minus rectè de his sentientibus commodè respondere, & ipsorum errores refutare possint. Licet autem & ab alijs eadem decantata fuerint, tamen quum hæc, & similia nisi subindè repetantur, facilè ex animis quorundam excidant, complures etiam subindè accedant,

dant, quibus hæc nondum innotuerunt, illorum quoque rationem habendam putavi, & spero reliquos, quibus hæc antea satis cognita sunt, vel in illorum gratiam hanc qualemcunque repetitionem æquo animo laturos.

Primum itaque de origine, & causis horum publicorum actuum quædam dicam. Mox de dignitate, & utilitate Medicæ artis paucissima subiiciam, & tandem præsentis Medicinæ Licentiatæ insignia Doctoralia in saluberrima Medicina iuxta antiquam & laudabilem consuetudinem conferam.

Historiæ testantur ante tempora Augusti Cæsaris, cuius liberum fuisse artem quamcunque, in qua sese aliquos progressus fecisse sperasset, publicè exercere, docendo, disputando, & practitando, non expectata Licentia Principum, aut Collegiorum. Undè factum, ut complures indoctissimi & imperitissimi artium simulatores, ex mera audacia & temeritate causarum patrocinia susciperent, & Medicinam publicè exercerent, cum maximo miserrimæ plebis damno & interitu. Quod ubi compertum fuit, Imperator Augustus huic malo in tempore succurrendum esse statuit, atque ideò legem tulit, ne quis in posterum in Imperio Romano publicè doceret, neque respon-

responderet, neque agrorum curam susciperet, nisi à Cæsare, aut illis, quibus hoc negotium Cæsar demandauerat, Licentiam impetrasset. Quæ quidem Lex ab omnibus deinceps sequentibus Imperatoribus Romanis approbata, & confirmata fuit, ac religiosè obseruata, vsque ad infelicissima illa tempora, quibus barbari homines: Sarraceni, Arabe Mahomete duce, per Syriam, Græciam, ac Constantinopolitanam regionem, & vniuersam ferè Asiam: Gothi verò, Hunni & Vandali per Italiam, omnemque adeo Europam ferro & igne omnia vastauerunt, ac præter ceteras calamitates, omnes Academias & scholas euerterunt, plerosque optimorum Autorum, Græcos & Latinos libros combusserunt, ac prorsus perdiderunt, meram barbariem introduxerunt, ac liberalium artium vix vmbra reliquerunt. Tunc magna rursus impostoribus ad nequitias suas fenestra aperta fuit, vt complures etiam illas, quas nondum à primo limine rectè salutassent, artes, profiteri, & publicè exercere audent, & plurimos fortunæ ac corporis bonis impinè priuare. Atq; hæc miseranda calamitas durauit vsque ad tempora LOTHARII Ducis Saxonie, qui primus è Germaniæ Principibus in Imperatorem Romanum electus, & coronatus fuit. Hic
quum

quum intelligeret, nullam Rempublicam bene constitui, neque constitutam, rectè ac feliciter gubernari posse absque Philosophis, innumerabiles scholas triuiales in omnibus sacri Romani Imperij prouincijs aperire iussit, vt iuuentus ab ipsis incunabulis, prima artium rudimenta, quasi cum lacte imbiberet. Academiarum quoque fundationes sedulò adiuuit, plurima illis concedens priuilegia, libertates, & immunitates, nec acquieuit, donec ex diuersis & remotissimis locis, in omni genere disciplinarum clarissimi atq; doctissimi quique viri conuocarentur, vt omnes ingenuas artes publicè profiterentur & docerent. Atq; ità consilio & opera prædicti Imperatoris, Medicina vnâ cum Iurisprudentia, & alijs bonis artibus è densissimis & profundissimis tenebris in clarissimam lucem reuocata fuit, quòue maior illis accederet autoritas, priscam Augusti Cæsaris legem renouauit, ac seriò inhibuit, ne quis in posterum in Imperio Romano, artes illas publicè profiteretur, neque practicando exerceret, nisi Licentiam ex aula Imperatoria impetrasset. Quum autem plurimos ab aula sua longissimè abesse non ignoraret, ne quis longa & difficillima itinera, maximas quoque impensas & sumptus prætenderet, Academijs hanc concessit & tribuit potestatem,

testatē, ut nomine & autoritate suæ Maiestatis, eos qui per longum tempus alicui arti bonam & diligentem operam nauassent, eamque publicè exercere vellent, diligentissimè examinarent, & si eos satis dignos in arte progressus fecisse deprehenderent, vita quoque & mores eorum satis ipsis placerent, Licentiam & potestatem illis darent, artem illam publicè exercendi, docendo, disputando, consultando, & practicando, in omnibus sacri Romani Imperij locis. Quam **LOTHARII** ordinationem & constitutionem omnes deinceps sequentes Imperatores Romani approbauerunt, & confirmauerunt. Atque ita Doctores singulorum Facultatum, non ex proprio, aut priuato motu, Doctorales dignitates alijs conferunt, sed autoritate publica, à summis Principibus & Imperatoribus Romanis sibi concessa & concredita. Adduntur autem certæ quædam ceremoniæ & insignia, ut vocant, Doctoralia, propter maiorem solemnitatem, quæ tamen suas quoque habent significationes, uti sæpius dictum est, & paulò post paucis dicetur.

*Actum pu-
blicorum
causa.*

Hi autem publici actus propter multas & varias causas instituti fuerunt, & in hunc usque diem conseruati, & ad omnem posteritatem propagari debent. Quarum prima est, ut omnes sciant, magnum

magnum piaculum esse, tanta sacra illotis quasi manibus à prophanis attrectari, aut tales artes aliquem publicè profiteri & exercere velle, antequàm ab inclyta Facultate diligenter examinatus, & approbatus fuerit. Quiuis enim scire & statuere debet, opus esse multarum rerum cognitione, magna prudentia, & summa artis peritia illis, qui cum laude, vtilitate Reipublicæ, citra conscientia læsionem, artem aliquam publicè profiteri & exercere volunt, atque ideò cuiuis à docendo & practicando tamdiu abstinendum, donec illa omnia consequutus fuerit. Vbi autem sese hæc adeptum sperat, iudicio & examini inclytæ Facultatis (cui, vti dictum est, Imperatores Romani hoc munus commiserunt & crediderunt) sese submittat, & ab eadem petat, & expectet Licentiam & potestatem, artem illam publicè exercendi. Tunc enim cum maiori fiducia, feliciori successu, & bona conscientia, hoc facere poterunt.

Altera causa est, quia illorum, qui sedent ad gubernaculum Reipublicæ, permagni interest scire, quorum ingenia & profectus probent illi, quibus doctrinarum inspectio & gubernatio commissa est, vt Imperatorum decretis satisfacere, & subditos fidei suæ commissos aduersus impostorum astutias & malitiam tueri possint. Ideò

hi actus in loco publico, eoque celeberrimo semper seruantur, & seruari debent, vt omnibus innotescat, præsentem Candidatum tantos in arte sua progressus fecisse, vt inclyta Facultas illum propter eximias ingenij dotes, præclaram eruditionem, artis peritiã, vitæ deniq; & morum integritatem dignum iudicauerit, cui hic honos & insignia Doctoralia publicè conferantur, eiq; concedatur potestas & autoritas artem illam in posterũ publicè exercendi, ac ab omnibus hominibus pro Doctore, qui habet ius, & publicã autoritatẽ docendi & practicandi, agnoscat, debito honore adficiatur, & cõtra Circũforaneos Medicos defedatur.

Quæ si homines nostri temporis considerent, & vti æquũ ac necessarium est, apud animum suum diligenter perpenderent, nunquam profectò tot Empiricos & Impostores haberemus. Videmus enim omnes ferè angulos repletos esse huiusmodi artis simulatoribus & sumiuentis, qui fallacia experimenta tanquam certa auxilia sub pignore capitis proclamant, vel etiam pro rostris in populum edicunt, vitam pollicentes, mortem vendentes, & vt Plinius dicit (de istis enim indoctis & imperitis Medicastris Plinius locutus est) homines necantes, per mortes hominum experimenta facientes, idq; (Magistratu aut conniunte,
aut

aut dissimulante) omninò impunè, quoniam Bar-
bitonfores, Balneatores rudes, Pharmacopolæ, &
Distillatores imperiti, Monachi apostatæ, Sacer-
dotes indocti, Mulieres impudentes, Agyrtæ au-
daces & fraudulentæ, ac multi *αἰαλφάκητοι* homi-
nès passim Medicinam faciunt & publicè exer-
cent cum magna miserrimæ plebis, imò etiam
maximorum virorum, nimis facilè deceptoribus
credentium, internecione, quemadmodum quo-
tidiana experientia heu nimium attestatur. Com-
plures quidem cum maximo suo periculo & dam-
no subindè experiuntur, Empiricos nunquam tu-
tò, nūquam perfectè sanare, sed vt plurimùm post
ipsorum curam mala relinqui symptomata, aut
inanes tantummodò ab illis paleas prætendi, ità
vt paulò post longè maiora & periculosiora mala
sequantur. Veruntamen nemo est, qui huiusmo-
di Reipub. pestes fugere studeat, aut à sua iurisdic-
tione illas quàm longissimè propellere conetur.
Dolendum profectò est, in artibus longè viliori-
bus, Mechanicis videlicet, legibus sancitum & usu
confirmatum esse, atque in hodiernum vsque di-
em vbiq; locorum observatum, & diligentissimè
observari, ne quis profiteatur, nisi testimonium
Præceptoris, aut Magistri sui habeat, & exhibitis
quibusdam documentis à Collegio suo explora-

tus, & admissus sit: In artibus verò longè præstantioribus, & in saluberrima Medicina, non modò à priuatis, sed ab ipso Magistratu, leges Academiarum, & Facultatum, optimorum deniq; Principum constitutiones adeò temerè negligi & contemni, quùm tamen satis constet, non lateres, lutum, ligna, lapides, tegulas, coria, artis Medicinalis, vt Mechanicarum, materiam esse, in quibus experiri & exercitari multis modis impunè licet illi, qui se circa materiam exercet, & artis theoremata meditatatur, id quod in lignis Carpentarij, in corijs Coriarij faciunt. Ligna siquidem & corium, malè tractantem corrumpere, nullũ periculum est: At in corpore humano illa experiri, quæ experientia nondũ sunt comprobata, aut idiotas, artis principia, & vim medicamentorum ignorantes, sine vlla ratione probare, & temerè experiri velle ea, quæ ipsi artifices secundum rationem inuenerunt, & dextrè exhibuerunt, non est profectò citra periculum, quum mala experientia ad totius animalis interitum terminetur. Illud enim quiuis sibi persuasissimum habeat, & quouis oraculo verius esse statuatur, nullum omninò medicamentum, quantumuis preciosum, longo etiam vsu comprobatum, summa denique diligentia compositum, & præparatum, in corpore humano

mano aliquid præclari agere posse, nisi nactum sit, qui eo dextrè vtatur. Impossibile autem est, pharmaco aliquo rectè vti posse eum, qui vim ipsius ignorat, iuxta cuius efficaciam auxiliatur, nec quibus affectibus, ætatibus, temperaturis, & constitutionibus conueniat, aut non conueniat, quo pacto denique iuxta circumstantiarum multiplicem diuersitatem variare oporteat, discernere & dijudicare potest. Quod quum ità sit, in quem obsecrò vsum Germanici de Medicina libelli in vsum sunt editi? Medici enim omnes Autores in sua lingua habent & legunt. Discentes ex ipsis fontibus, quàm ex huiusmodi centonibus, & turbidis riuulis, artem haurire præstat. Idiotæ verò, in quorum gratiam præcipuè conscripti videntur, quid commodi quæso existis libellis habere possunt? quum artis principia, vim, & vsum medicamentorum ignorent, atque ideò illis dextrè vti nullo modo possint, sed dum mederi volunt, talia committunt errata, quæ ab ipsis Artificibus difficillimè, aut nullo modo emendari possunt. Vnde mihi videtur huiusmodi libellos ad nihil aliud facere, quàm ad diuinæ artis Medicæ prophanationem, & compluribus errandi & peccandi occasionem præbere, tantumque efficere, vt vulgus Medicinam non esse artem, omnesq; qui

vtcun-

utrumque legere sciunt, morbis mederi posse, putet, & qui audeat profiteri, pro Medico habeatur, ideò Medicorum nunc infinitus est numerus, & quivis ex alterius cute, lata lora, ut dicitur, auferre conatur, non sine magno Reip. incommodo & damno. Itaque Idiotis Medicina nullo modo communicari debet, sed tantummodò ad artem destinatis, sicuti Hippocrates rectissimè docet, & rationi prorsus consentaneum est, quum Idiotis medicinalia communicare, nihil aliud sit, quàm furioso gladium tradere. Etsi enim, exempli gratia, legunt: castoreum valere aduersus spasmum, & singultum: Non tamen sciunt aduersus quam speciem, atq; ideò eo rectè uti non possunt. Si enim ex siccitate, aut immodica euacuatione, aut acrim humorum mordicatione, spasmus, aut singultus oriantur, castorei vsum tanquam infestissimum fugere oportet, sicuti Aegineta lib. 3. c. 19. rectissimè docet. Eodem modo, licet legant, & audiant, saluiam, hyssopum, enulam campanam, radicem ireos, & similia, catarrho & tussi mederi: non tamen sciunt cui speciei. Atq; ideò scēpissimè videmus in catarrho & tussi calida, cum materia subtili, acri & salsa, huiusmodi sine ulla consideratione, cum maximo periculo & damno exhiberi. Sed esto, Idiotas, si Dijs placet,
hæc

hæc etiam assequi posse, tempus tamen exhibitio-
nis ignorant, à quo magnus curationis successus
dependet, vt præter Medicos Poëta quoq; his ver-
bis testatur:

„ *Temporibus Medicina valet, data tempore profunt,*

„ *Et data non apto tempore vix nocent.*

Si autem vinum, & alia nutrimenta naturæ
familiaria intempestiuè data nocent, quantò ma-
gis medicamenta corporibus contraria, non debi-
to tempore exhibita, noxā inferre possunt. Omit-
to nunc complures alias circumstantias, quas
Medicos in applicandis & exhibendis remedijs
obseruare & considerare oportet. Idiotæ verò illas
nullo modo obseruare & discernere possunt, vnde
longè præstaret, illos aliquid aliud agere, quàm
tanta sacra illotis manibus attrectare. Sed de his
nunc vberius dicendi locus non est. Hæc tantum
ideò referre volui, vt quiuis cogitet, quib. & quan-
tis instructum esse oporteat illum, qui cum lau-
de, vtilitate proximi, & bona conscientia huius-
modi artes publicè vult exercere, atq; ideò ab vsu
illius omnes abstineant, donec illa ass. quuti fue-
rint. Deindè vt Magistratus consideret sui mune-
ris esse, videre & scire quomodò subditi sui tra-
ctentur, & curentur. DEVS enim illum ideò alijs
præfecit, vt sapientia & prudentia alijs præset, &

de ipsorum salute non minùs, quàm de sua ipsius vita & incolumitate sollicitus esset. Ideò diligenter præcauere debet, ne ab impostoribus circumueniantur & lædantur, & tales Reip. pestes à suis ditio- nib. longissimè propellere, & operam dare, vt habeat viros bonos, & ab illis, quibus doctrinarũ inspectio & gubernatio commissã est, approbatos. De his, & alijs grauissimis rebus hi publici congressus nos commonefaciunt, & admonent.

3. Tertia causa est gratiarum actio, vt in huiusmodi publicis congressib. Deo Opt. Max. toto pectore gratias agamus pro artiũ patefactione, restitutione, & propagatione, eundemq; ardentissimis votis rogemus, vt & in posterum illas conseruare, & ad omnem posteritatem propagare dignetur, ad laudem & gloriam sui nominis, & Ecclesiæ atque Reip. vtilitatem. Licet autem talis gratiarũ actio & precatio quotidie priuatim fieri possit & debeat: Tamen in huiusmodi cœtu & congregatione præcipue fieri debet, quum vota coniuncta, efficaciora esse nemo ignoret.

4. Quarta & vltima causa est, vt huiusmodi honorificæ testimoniorum renunciationes, & solennis pompa, animos iuuentutis excitet & commoueat ad amanda & amplectenda bonarum artium studia, quum iuxta Ciceronẽ, honos alat artes. Atque
cadem

eadem etiam de causa, in huiusmodi promotionibus semper aliquid de artium origine, dignitate, utilitate, iucunditate, & necessitate, aut saltem de præcipua aliqua artis parte dicitur, ut ista omnia studiosæ iuventuti innotescant, & calcar ad discendum addant, atq; accendatur cupiditas discendi, artium dignitate & pulchritudine cognita.

Quam quidem consuetudinem & ego nunc sequerer, nisi temporis angustia impediret. Itaq; tantummodò vno atq; altero verbo dignitatē & utilitatem Medicæ artis attingam. Quanta verò huius artis sit præstantia, vel hinc aliquo modo colligi potest, quod omnes semper omnium temporum homines vnanimi quasi consensu confessi sunt, Medicina humana industria, aut sapientia non esse inuentā, sed ab ipsis Dijs miseris mortalibus patefactā & traditam. Ethnici quidē, quum verū DEVM ignorarent, commentitios suos Deos, aut filios Deorum, aut eos qui illis proximi fuissent, primos huius artis Autores constituerūt: Christiani verò ex sacris literis didicerunt, verum & æternum DEVM Medicam artem nobis patefecisse ac tradidisse, propter summam necessitatē, multas ac varias utilitates, ne videlicet morbi, dolores, & perpetui cruciatus necessarias in vita actiones impediret, & mors protinus obreperet. Atq; ideò statim post lapsū primorum

parentum, ipsis Patriarchis & primis patrib. plantarum & aliarum rerum facultates & vires ostendit, illosq; sanandi dono ornauit. Abraham enim, Isaac, Iacob, Esaias, & similes viri, professione Medici fuerunt, estq; per hos viros, vnâ cum doctrina veræ religionis, etiam propagata doctrina physica, de plantis, & multis naturæ partibus. Populo quoq; Israëlítico in duodecim tribus diuiso, Leuitis & sacerdotibus vnâ cum cultu diuino, & vera verbi Dei doctrina, sanandi quoq; munus demandatum fuit. Per populum Iudaicum, reliquæ deinceps gentes huius saluberrimæ artis participes factæ sunt, sicuti aliâs de hac re satis dictum fuit, nec opus est, vt à me repetatur. Illud autem diligenter considerandum & perpendendum, Medicinam nobis multas & maximas vtilitates adferre, & delectationē non exiguam præbere, felicitatisq; humanæ haud minimam partem complecti, quum plurimi naturales effectus, vnâ cum ipsorū, à quibus originem ducunt, causis, in ea tradantur. Quoniam nobis nō modò pleraq; proponit, quæ omnium rerū parens natura ex elementis genuit, quæq; vita, sensu, & motu prædita sunt, verum etiam cuiusq; proprietates & virtutes exponit. Causas quoq; generationis & corruptionis nostrorum corporum, quantum humana industria &

& sapientia assequi potest, satis perspicuè nobis ob oculos ponit. Admirabilem insuper humani corporis structuram eo docet artificio fabricatam, ut nulla eius pars, tam intus, quam foris, vel minima extet, quæ usus suos, peculiareque functiones non haberet: Denique ostendit viam & rationem, qua sanitatem à natura nobis tributam conseruare, eandemque casu aliquo deperditam recuperare possimus.

Quum autem inter omnes, quantumuis eximias, innumeras & immensas dotes, quas DEVS Opt. Max. humano generi dedit, nulla sit magis utilis, magis iucunda, magisque necessaria, ipsa sanitas, utpote sine qua neque fortunæ, neque corporis, neque animi bona rectè gubernari possunt, neque illæ, ad quas præcipuè creati & conditi sumus, actiones exerceri: Medicina verò, ut dictum est, ad eius conseruationem, & restitutionem permultum facit, & apprimè necessaria est, siquidem infensissimos humani generis hostes, morbos, & aduersam valetudinē propulsat, vitam incolumem ab omni ærumna & languore liberam quam diutissimè tuetur. Quis igitur utilitates, necessitatem, & dignitatem huius nobilissimæ atque saluberrimæ artis enumerabit & ostendet? Quis illam satis admirari, prædicare & laudare poterit? Quis

simob

g 3

illam

illam omnium artium præstantissimam esse dubitabit, quum absq; corporis incolumitate reliquæ artes neq; addisci, nedum exerceri possint? Quis deniq; illam ante omnia amandam, cognoscendam, & summis honoribus adficiendam negabit?

*Iuramentū
Licentiatī.*

^{sup} Sed tempus postulat, ut me ad ea, quæ huius actus magis propria sunt, conuertā, & insignia doctoralia in sacra Medicina, ab inclyta nostra Facultate huic Medicinæ Licentiatō decreta, conferam. Quod quidē nunc faciam, ubi consuetō præstito iuramento ad me in hanc cathedram ascenderit.

Præfens hic noster Candidatus, omnia iam dicta, & similia apud animum suū considerans, ad imitationem Heraclidarum, patris potius vestigia & exemplum, quàm aliorum, sequi maluit, & Medicinæ noctes atq; dies, à prima statim ætate operam dedit, omnemq; movit lapidem, quo patri suo æqualis, aut certè illo nō multò inferior fieret. Pater enim ipsius IANVS CORNARIUS Zuiccatiēsis (piæ memoriæ) philosophiæ & Med. Doctor fuit, & compluribus notissimum est, illum de arte Medica optimè meritum fuisse. Nam per aliquot annos Græca Hippocratis scripta, nec non Aristotelis physica summa diligentia, cum magno auditorum fructu publicè enarrauit & docuit in Academia

demia ROSTOCHIENSI, & GENENSI, similiter etiam in Academia MARPVRGENSI. Magna quoque cum laude, & felici successu Medicinam fecit apud Ducem Megalopyrgensem, NORTHVSII, Francofurti ad Mœnum, & Zuiccauij, quumq; græcè & latinè egregiè doctus esset, in gratiam & vtilitatem studiosæ iuuentutis, complura scripta græca in latinam linguam, magna felicitate & dexteritate transtulit, nimirum opera Hippocratis, Galeni plus quàm triginta libros, Paulum Æginetam, Aëtium, Dioscoridem, Marcellum Medicum, Artemidorum, Parthenium, Constantinum Cæsarem, Platonem, aliquot libros Plutarchi & Xenophontis, &c. vt interim taceam de alijs libris ab ipso in lucem editis: vt est Basilius, Epiphanius, Theodoretus. Hic cum ingenium & naturam filij sui DIOMEDIS probè cognitam & perspectam haberet, Autor ipsi fuit, vt animum suum ad Medicinam applicaret, & vt simul cum liberalium artium rudimentis, Medicinæ quoq; principia degustaret, paruum Medicinæ compendium, cui titulus: MEDICINA siue MEDICVS: in eius gratiam conscripsit, quod postea etiam in lucem editum est. Hoc consilium patris præsens noster Candidatus diligenter secutus fuit, cumq; in triuiali Schola Mar-

Marpurgensi, & Zuiccauiensi prima philosophiæ fundamenta iecisset, in Academiam GENENSEM à patre suo missus est, atque ibidem per biennium Medicinæ studium cum philosophiæ studio coniunxit. Mox in hoc Viennense Archigymnasium sese contulit, & Medicas lectiones per sesquiannum frequentauit, hinc VVittebergam profectus, & ibidem Medicinæ per biennium operam dedit, deindè rursus huc redijt, & per triennium Medicinæ studium continuauit, tandem Tirnauiam, Vngariæ ciuitatem profectus est, & per biennium ibidem Medicinam fecit. Superioribus verò mensibus ideò huc redijt, vt rigoroso (vt vocant) examini, & acriori iudicio inclytæ nostræ Facultatis sese submitteret, & ab eadem peteret, & acciperet potestatem & auctoritatem, Medicinam publicè exercendi docendo & praticando, quæ singularem eius eruditionem, artis peritiā, vitam & mores vnanimi omnium Doctōrum consensu approbauit, eumq; satis dignum iudicauit, cui insignia doctoralia in sacra Medicina conferrentur, quæ tibi pro ea, qua nunc fungor, auctoritate iam confero.

Cathedra. Primum itaq; secundum receptissimam consuetudinem, te in hanc cathedram colloco, vt scias tibi nunc dari facultatem & potestatem cathedre.

thedras Magistrorum conscendendi, & in arte Medica publicè docendi, disputandi, repetendi & practicandi. Deindè vt memineris, te non temerè cuiusuis vanam & erroneam opinionem amplecti aut sequi debere, sed adherere sententijs illorum, qui Cathedris præfuerunt, quorumq; dogmata cum ratione, & veris philosophiæ & Medicinæ fontibus concordant, veraq; ac diuturna experientia comprobata sunt.

Secundò propono tibi hunc librum, primùm Liber. quidem apertum, vt cogites tibi noctes atq; dies libris incumbendum ac sedulò adnitendū, vt veram bonorum autorum in MEDICINA sententiam intelligere & assequi possis, atq; hac saluberrima arte plurimos iuuare, ipsam deniq; iuuentutem in eadem rectè erudire, ob hanc enim causam Scholæ constitutæ sunt. Mox eundem tibi clausum trado, vt scias, non satis esse ex libris, & ipsis Præceptoribus artem vtcunq; cognouisse, sed debere accedere vsum, verum rerum Magistrum, vt continuis exercitijs iudicium augeatur, & confirmetur. In ipsis namq; libris, & à Doctoribus vniuersales tantummodò methodi proponuntur: Tuum verò est, his omnibus accuratum addere iudicium, & vniuersalia illa, ad singula indiuidua rectè accommodare, in quo tota ars consistit.

h

Tertiò

Annulus. Tertiò digitis tuis hunc impono annulum, in signum veri & indissolubilis matrimonij, inter te, & artem Medicam contracti, cuius te totum nunc esse memineris, & in hoc vnicum attendendum, vt illi in omnibus satisfacias, alios erudiendo, dubia explicando, sanitatem præsentem conseruando, & amissam restituendo. Commonefaciat te quoq; idem annulus, te hodiè iuxta constitutionem Imperatorum Romanorum iure aureorum annulorum donari, & ex ordine plebeio in Equestrè transferri. Vndè etiam, sicuti decet viros nobiles, vitæ & morum integritate alios præcedere debes, maxime verò dilectione erga proximum, cui in aduersa valetudine diligenter & fideliter succurrere debes, sicuti tibi ipsi ab alijs fieri velles.

Osculum. Quartò osculo, pacis & concordie signo, te excipio, vt statuas: me te paterno amore prosequi, & conatus tuos pro viribus iuuare velle.

Biretum. Vltimò coronæ loco rubrum Biretum capiti tuo impono, cum huic parti præcipuus honor debeat, sitq; ante omnia diligenter custodienda, eò quòd in illa tanquã in proprio domicilio & arce ratio inhabitet. Admoneat te quoq; de protectione diuina, quòd videlicet DEVS Opt. Max. illis, qui spartam suam diligenter ornant, eiq; fideliter præsumunt, certò velit adesse, & felicè successum largiri, ne labor ipsorum sit irritus.

His

His ita peractis, ego BENIAMIN LÖBSCHVITZ,
Philosophiæ & Medicinæ Doctor, Practices in
Medicina in hoc Archigymnasio pro tempore
Professor ordinarius, ea qua nunc fungor autori-
tate, te DIOMEDEM CORNARIUM, Medicinæ
Licentiatum, sacre Medicinæ Doctorem facio &
creo, creatum & promotum publicè pronuncio,
tribuens, & concedens tibi potestatem & autori-
tatem in posterū in saluberrima Medicina liberè
docendi, repetendi consulendi, disputandi, inter-
pretandi, quæstiones determinandi, & practican-
di, omnibusq; & singulis gaudendi, & vtendi pri-
uilegijs, exemptionibus, immunitatibus, & liber-
tatibus hunc gradū tam de iure, quàm de consue-
tudine concernentibus, idq; in nomine sanctæ &
indiuiduæ Trinitatis, DEI Patris, & Filij, & Spiri-
tus sancti: Ac simul eandem toto pectore oro, vt
tibi clementer adesse velit, omnesq; tuas cogita-
tiones, & actiones eò dirigere, vt hac saluberrima
artē omnibus prodesse possis, in laudem & glo-
riam sui nominis, vtilitatem proximi, & salutem
animæ tuæ. Amen.

*Nunc Academia nostra consuetudo postu-
lat, vt & tu egregie domine Doctor de aliqua
artis parte pauca dicas.*

ORATIO

De vtilitate & necessitate artis Medicæ habita à DIOMEDE CORNARIO publicè in æde D. Stephani Viennæ, postquam Doctoris in Medicina titulo & dignitate ornatus fuit, die vigesima tertia mensis Martij.

Anno Domini

M. D. LXXIII.

His vetus & honestissima huius Archigymnasij consuetudo, reuerendissime domine Præsul, magnifice domine Rector, S. Cæs. Maiestatis Superintendens, illustres, generosi, sacræ Cæs. Maiestatis Consiliarij, nobilis & clarissime domine Doctor, Vicecancellarie dignissime, nobiles, prudentes,

dentes, clarissimi, spectabiles atq; ornatissimi viri, tuq; studiosa corona, me excusat, qui dicendi partes in hoc publico magnificorum ac doctissimorum virorum consessu mihi non meo consilio sumo, sed à Præceptoribus impositas sustineo, quorum voluntati & honestissimo instituto obtemperare necesse est: tamen veniam à vobis magnifici atque ornatissimi viri peto, vosq; oro, ne me potius ingenij fiducia, quàm officio adductū esse, ut in hanc cathedram ascenderem, existimetis. Id quamvis sponte & vestro iudicio facitis, tamen honestum est, iuniores reuerenter petere, ut eorum orationem in publico coetu seniores patienter audiant, boniq; consulant. Faciam enim, licet nouitate argumenti placere non potero, ut propter breuitatem minus ingrata sit oratio. Et quia vsitatum hætenus fuit, Medicinæ laudes ex hoc loco declamitare, nolo & ego ab eo argumento longius deflectere, sed paucis admodum de re amplissima dicam, quòd intelligo mihi eam sermonis copiam & benè dicendi Facultatem deesse, quàm eius artis virtutes deposcunt. Nam ex prophanis nulla est ars, quæ plures utilitates ad vitam adferat, quæ plura, aut gratiora vitæ feliciter degendæ adminicula nobis promittat, sicq; cum Medicinæ utilitas in conspectu nostro palàm po-

fitā sit, omnium mortalium studia, fauoremque meretur. Nunc si libet utilitate metiri Medicinam, quæ ætas est, quod vitæ tempus, quod huius ope non indigeat? Omnes enim inde usque ab ea hora, qua primum nos ex aluo materna excipiunt obstetricum manus, per omnes ætatum gradus, utimur artis Medicæ beneficijs innumerabilibus, quemadmodum non solum gentium, ac barbararum linguarum Autores, verum etiam sacra Biblia Medicinam ubique prædicant, ac tanquam solam hanc diuinitus hominibus concessam iactitant, ut tantæ eorum fragilitati, per hanc consilium exhibeatur, quo virium nostrarum infirmitatem aliquantisper sustentemus. Quod quum ita sit, multi tamen nec cogitant artem Dei donum esse, nec Deo Conditori remediorum, & artis ipsius monstratori, gratias agunt, nec reuerenter de arte sentiunt, nec loquuntur: ipsæ matres edito foetu, infinitis morbis obnoxia sunt, quæ sine ope medica seruari non possunt. Matricis enim pericula penè infinita sunt. Atque in eiusmodi periculis remedia non ostentationis causa adhiberi, sed verè efficacia & salutaria esse, plerumque testatur experientia. Deinde vlcera omnibus infantibus communia sunt, quæ haud maturescerēt, sed alios morbos afferrent, nisi ars opitularetur. Sed omitto hanc

hanc enumerationem, quæ ne quidē magnis voluminibus integra comprehendi posset. Ideò autem de primis vitæ initijs dicere cœpi, vt cogitemus, non matribus duntaxat nos gratitudinem debere, sed etiam arti Medicæ, qua puerperis, & foetui opus est. Atq; in ea cogitatione non minus hominum diligentiam, aut remedia intueamur, quàm Dei bonitatem agnoscamus, qui & remedia condidit, & vsum monstrauit, vt aliqua ex parte huius vitæ misérias leniret. Nam quum Deo & natura bellum gerunt hi Cyclopes, qui in tuenda valetudine temperantiam, & in periculis omnia remedia contemnunt. Vitam, bonam valetudinem, & vitæ præsidia, **DEVS** affirmat res bonas, & à se conditas esse, & his diuinis muneribus nos frui iubet. Agnoscamus igitur hæc bona, & ea amemus, & Conditori gratias agamus. Necessarium autem esse & remediorum, & artis Medicæ vsum, sacræ literæ palàm docent. Affirmat etiam sententia Sirach: Medicum honorandum esse. “
DEVS enim creauit ipsum propter necessitatem, “
quod quidem exempla quotidiana ostendunt. Ac disertè addit Sirach: Altissimus creauit remedia ex terra, & à **DEO** est omnis medicatio, quia “
non modò remedia ità distincta sunt Conditoris consilio, vt alia alios morbos depellant, alia alijs mem-

membris conducant, sed etiam Medici consilium & industria, diuina quadam vi gubernatur, & efficacia à Deo adiuiatur. Atqui si vsquam fides est adhibenda vulgari prouerbio: hominem homini Deum esse, hac in parte id profectò rectissimè vsurpatur, quia diuina vi Medicus ægrotis salutem tuetur. Neque verò tantum in tollendis corporum malis vim suam declarat Medicina, sed animos etiam contagione vitiatos sanat. Denique vniuersum vitæ cursum faciliorem reddit, dum vitare morbos docet, & si qui acciderint, mitigat. Itaque vehementer ingrati sunt, qui Medicinam vitæ datricem ac seruatricem non suspiciunt, non admirantur, non mouentur artis vtilitate, nec Conditoris bonitate, vt & remedia, & hanc doctrinam magnifaciant. Nam quæ naturas rerum tractat philosophiæ pars, tota in Medici consideratione consistit, vt ferè ad nullos alios spectare videatur. Hic enim latissimus campus se aperit omni genere frugiferæ eruditionis refertus. Hic herbæ, flores, semina, fructus, folia, ligna, cortices, radices, liquores, succi, gummi, & similia, quæ omnia futuro Medico diligenti cura decerpenda, colligenda, & conseruanda sunt. Sed non dicam nunc de stirpibus, de plantis, & similibus, duntaxat enumerabo paucissimis, quòd alia remedia alijs mem-

membris corporis conueniant, vt indè in tanta
multitudine diuersitas vsus, ac virium appareat.
Salvia enim, rosæ, maiorana cerebro: Crocus,
fantali, libanotis, coralli, aurum cordi: Eupato-
rium, cichorium hepati grata sunt remedia: sic
pulmoni glycyrrhiza, iris, prasium: pectori hyf-
sopus, heleniū, adiantum: spleni phyllitis, asple-
num, tamarix, teucrium: matrici artemisia, me-
lissa, matricaria, pulegium: oculis fœniculum,
chelidonium, euphrasia. Neruis malua, melilo-
tus, chamomilla conueniūt. Præterea scamonea,
& rhabarbarum bilem præcipuè flauam: Agari-
cus, aloë, phlegma: Polypodium, colutea, atram
bilem trahunt. Sed enumeratio longior non est
huius loci. Hanc autem penè infinitam virium
distributionem, quæ & in speciebus manet perpe-
tuò, casu extitisse, nequaquam consentaneum est.
Et cum manifestum sit, artificem intuentem na-
turam hominum, hæc ei adminicula addidisse, af-
fici eum cura generis humani necesse est. Quid est
autem honestius, quid homini conuenientius,
quid homine magis dignum, quàm hominum sa-
luti, quantum eius fieri potest, opitulari, atq; pro-
spicere? Nam quemadmodum sæpè leui occasio-
ne periculum letale homines incautè sibi accer-
sunt: ità econtra sagax Medicus sæpè letalia pe-
ricula

ricula remedijs etiam vulgaribus discutit, vt quotidiana exempla testantur, hinc sequitur, nihil in Repub. vtilius bono ac docto Medico esse posse, siquidē nihil cupiam charius sanitate corporis sui in vita extat. Quum igitur ars vtilissima sit vitæ, ad valetudinem tuendam, & plurimum dignitatis ob maximarum rerum scientiam habeat, & laudata sit præconijs diuinis, & de prouidentia monstret illustria testimonia, expetendam, cognoscendam, & venerandam esse, non est dubium.

Cæterum quum constet, omnem nostram naturam ac facultatem, qua per omnes ætates regimur, nihil esse aliud, quàm primam illam atq; purissimam solidarum partium à semine progenerarum substantiam, quam calorem innatum propriè dicimus: factaq; sit mentio iam antea ipsarum ætatum, oritur Quæstio apud Medicos:

V. Calor iste innatus maior sit in puerili, quàm in ætate iuuenili?

Supereft igitur, vt ad hanc quæstionem dubitabilem me conferam, quàm vt veteri laudatissimæ consuetudini satisfaciam, pro virili, breuiori sermone, habita ratione temporis, dissoluere conabor.

Sunt

Sunt quidem rationes & auctoritates non contemnendæ, quæ confirmare videntur, iuuenū calorem esse maiorem & validiorem calore puerorū.

Ac prima quidem ratio à substantialiter in-
hærentibus sumpta est:

Quicumq; plus de sanguine, plus etiam de calore habent.

Sed in iuuenibus plurimus atq; copiosior existit sanguis.

Ergo sunt pueris calidiores.

Maior est notissima, & probata ab Aristotele, tum in 2. de generatione animalium, cap. 1. & 2. tum in 2. de partibus animalium. Sed minor probatur ex Galeni auctoritate, 1. prognosticorū, com.

33. ubi inquit: In iunioribus quintum & trigesi-
mum annum agentibus per hanc ætatem sanguis
plurimus est, & item facultas valentior, atq; etiam
calor exuperans. Indicat autem hoc, ut ait Hippo-
crates, in illa ætate sanguinis fluxus. Eandem
mentem habuit Hippocrates 3. prognosticorum
12. inquit: magis expectari sanguinis oportet
eruptionem in minoribus natu quintum & trige-
simum annum agentibus: In maioribus verò na-
tu suppurationem. Et addit Galenus in commen-
to, causam perspicuam esse, ut ætas ad quintum
& trigessimum annum plurimū gignat sanguinis.

2. Secunda ratio similiter à substantialiter inhaerentibus sumpta est, quia iuvenes abundant humore bilioso, qui omnium est calidissimus.

Ergo sunt calidiores pueris tanta copia bilis carentibus.

Quod autem adsit in iuuenibus multum bilis, manifestum est.

3. Tertia ratio sumpta est à functionibus actiuis, quæ validiores ac robustiores in iuuenibus, quàm in pueris existunt, quemadmodum experientia notum est. Nam pueri non adeò faciliè incedunt, nec currunt, nec portant, nec quicquam summam in agendis operibus pariter obire queunt cum his, qui sunt in ætate iuuenili. Igitur cum iuvenes sint validiores & magis perfecti pueris, ipsos calidiores censerì consentaneum est.

4. Quarta ratio sumpta est ab operationibus naturalibus.

Operationes naturales in iuuenibus validiores sunt, quàm in pueris.

Ergo plus caloris est in iuuenibus, quod inde probari potest, quia iuvenes habent appetitum validiorem. Nam appetunt satis appetitu naturali: In pueris autem appetitus non dicitur naturalis, imò præternaturalis, ex quo arguitur potius frigiditas, quàm caliditas, quia plurimum appe-

appetentes habent ventriculum frigidum, quo fit, ut excitet appetitum præternaturalem & immoderatum.

Præterea iuvenes cibos siccos facilius concoquunt, quàm pueri, ob quam causam pueri paucioris ac hebetioris existunt caloris.

5.

Insuper iuvenes sunt vigilantiores. Pueri verò somnolentiores. Somnolentiæ autem causa est temperamentum frigidum & humidum: Sed vigiliæ calidum & siccum, quemadmodum Galenus 2. artis Medicinalis docet.

6.

Ergo iuvenes sunt calidiores.

Denique in maiori quanto plus est caloris, quàm in minori.

7.

Sed iuvenes habent corpora maiora. Ergo plus habent caloris, quàm pueri.

Atq; hæc sunt rationes & autoritates, quibus probare quidam volunt, iuuenum calorem esse maiorem calore puerorum.

Sed tamen non desunt, qui rationes & autoritates non infirmiores afferunt, cur censeant calorem in pueris esse maiorem, quàm in iuuenibus, quemadmodum Galenus 2. de temperamentis copiosè declarat, quæ prolixius persequi propter temporis angustiam desinam.

Quid autem amplius de hac quaestione dubia sentiendum sit, & vtra sit magis veritati consentanea sententia, vberius tractandum deferro doctissimo viro, domino M. IOANNI KAZIO, Medicæ artis Candidato, quem pro veteri nostra amicitia, vt iudicium suum de hac quaestione aperiat, oro.

DIXI.

BRE-

BREVIS RESPONSIO
ad quæstionem à
DIOMEDE CORNARIO
Medicinæ Doctore propositam, IOAN-
NIS KAZII artium liberalium
& Philosophiæ Magistri.

I N tanta opinionum diuersitate de pue-
rorum & iuuenum calore, quid certi
statuam, non occurrit doctis. domine
Doctor Cornari, quum etiam magnus
ille Galenus 2. de temperamentis cap. 2. Auicenna
quoq; , & alij Medici nonnihil hæserint. Verum
ne hoc officium à T. E. meis humeris impositum,
studio & data opera detrectare, aut subterfugere
voluisse videar, paucis pro hac temporis inopia
ostendere conabor, iuuenilem calorem puerili
esse validiorem. Certum enim est, consensu om-
nium philosophorum & Medicorum, calorem
innatum instrumentum esse omnium actionum
animalium.

Et primò quidem grauissimo omnium Natio-
num iudicio, quæ iuuenū statum ob summā per-
fectionē & integritatem florentē atq; nominant,
quod tamen pueritiæ & senio constantissimè de-
nega-

negatur. Perfectionem autem hanc iuuenibus accidere à caloris innati magnitudine, obscurum nemini esse potest. Quod si medijs ratio in eo consistit, ut extremi utriusque particeps sit, certum euadit, iuuenes inter pueritiam & senectutem constitutos præcipuum perfectionis statum consecutos ope & beneficio caloris, ut quæ nimirum neque ut senium immodica siccitate inarescat, neque ut infantium ætas nimio humore madescat. Hinc sanè proficisci censendum est præclarissimas ad omne negotiorum genus functiones.

2. Secundò iuuenes generant sibi simile, quod maximum est naturæ, hoc est, caloris innati opus. Sed pueri ad generationem sunt inepti, utpote minori calore instructi. Ergo vegetior & robustior est in iuuenibus calor, quam in pueris.

3. Tertiò alimenta etiam duriora iuuenes facilius, quam pueri conficiunt, & mollia ut pueri æquè benè. Ergo maior est iuuenum, quam puerorum calor. Quod autem pueri deterius duros concoquant cibos, non solum ex Galeno 3. de sympt. causis, cap. 3. constat, sed etiam usu & experientia compertum est.

4. Quartò iuuenes generant humores calidiores, bilem, sanguinem magis siccum & fibrosum. Ergo longè antecellunt pueris virtute caloris.

Quin-

X Quintò iuuenes tentantur & corripuntur
morbis ardentibus,caufone,pleuritide,peripneu-
monia,phrenesi,hæmorrhagia,&c. Ergo sunt pu-
eris calidiores, quum his affectibus non, vel ra-
rissimè infestentur pueri.

Sextò iuuenes sunt fortes, sunt magnanimi,
sunt iracundi, sunt bellicosi, sunt furiosi, perspicu-
ces, vigiles magis, quàm pueri. Ergo sunt illis ca-
lidiores.

Septimò adulti sensibus præstant pueris. Er-
go vegetiorem nacti sunt calorem. Quod enim
melius videant, olfaciant, tactu discernant, &c. ob-
scurum non est.

Octauò virtus motiua magis elucet in iuueni-
bus, quàm in pueris. Ergo hoc fortiori adscriben-
dum est calori.

Nonò omnes labores, vt & vacuationes, faci-
lius perferunt iuuenes, quàm pueri. Ergo vires in
eis sunt longè validiores, proindè etiam calor in
eis fortior existit.

Decimò in grauissimis & periculosissimis mor-
bis facilius euadunt iuuenes, quàm pueri, quos le-
uissima occasio è medio tollit. Ergo fortior est
iuuenilis calor.

Vndecimò natiuus calor excitat iuuenibus su-
dores, mariscas, menses, vomitus, alui profluvia,
k quod

quod tamen in pueris non apparet, licet amplior
rem ad has euacuationes humiditatis copiam in
se contineant. Ergo longè calidiores pueris erunt
iuuenes.

12. Duodecimò, calor puerilis est ad perspirationē,
& euaporationem, utpote humidior & habituo-
rior, magis promptus, quàm iuuenum. Ergò plus
caloris primigenij deperdunt pueri, quàm iuue-
nes, propterea etiam minor retinetur in pueris ca-
lor, quàm in iuuenibus.

13. Decimotertiò, si calor iuuenum non est forti-
or puerili calore. Ergo vel est æqualis, vel debi-
lior: Sed neutrum dici potest. Nam si est æqualis,
pueri æquè erunt perfecti, sicuti iuuenes, atque ita
eadem munia obibunt, quod tamen falsum est.
Nec debiliorem habent iuuenes calorem, quum
ad omnes actiones obeundas promptissimi sint
& aptissimi. Ergo non habent æqualem, nec de-
biliorem calorem. Concludo ergo (licet me non
lateat, non deesse Autores, qui æqualem velint)
in iuuenibus robustiorem reperiri calorem, quàm
in pueris.

Verùm licet varia in vtramque partem affe-
rantur argumenta, ea tamen, quantum ingenij
mei fert tenuitas, facile conciliari possunt hac
distinctione: Si scilicet consideretur calor secun-
dum

dum substantiam per se, maior erit in pueris, utpote non procul à principio generationis suæ existentibus. Principium autem eorum calidum erat & humidum, semen videlicet, & sanguis menstruus. Et quia calor puerilis est humidus, & magis principium suum referens seu repræsentans, quàm calor iuuenilis, qui siccitatem sibi acquisivit, facile colligere est, puerorum calorem maiorem esse secundum substantiam & gradum. Si verò spectetur calor non secundum gradum & substantiam, sed in ordine ad actiones, sic necessario concludendum est, fortio-rem esse calorem iuvenilem, quàm puerorum. Plura enim pueris iuvenes obeunt. Quod autem calor iuuenilis sit actiuior, quàm puerorum, id fit, quòd adiuuatur à siccitate, quæ licet qualitas sit passiuæ, est tamen fortior, quàm ipsa humiditas. Hinc ergo fit, ut pueri nec memoria valeant, nec actiones alias animales, quæ ad sensum & motum spectant, ob nimiam in eis humiditatem abundantem, obire possint.

Verbis sequentibus habui gratiam ego DIO-
MEDES CORNARIUS Medicinæ Doctor domi-
no M. Iohanni Katzio, postquàm quæstionis du-
biæ dissolutionem absoluisset :

Habeo gratiam tibi doctissime domine Magister, amice charissime, quod honoris mei causa hanc dicendi ex hoc loco prouinciam suscipere non es grauiatus.

Deniq; promotor BENIAMIN LÖBSCHÜTZ egit gratias omnibus ac singulis in actu hoc Doctorali præsentibus, inprimis verò Deo Optimo Maximo, &c. vt sequitur.

GRATIARVM ACTIO

Promotoris Benjamin
Löbschütz.

R Estat vt secundum laudabilem consuetudinem hunc actum gratiarum actione claudamus. Primum igitur toto pectore gratias agimus D. O. M. patri Domini nostri IESV CHRISTI vnâ cum dilecto suo Filio domino nostro IESV CHRISTO, & sancto suo Spiritu, quòd bonarum artium, & omnium Facultatum studia, in hac Academia non finit extingui. Deindè maximas quoq; habemus & agimus gratias Illustriss. ac Potentissimo domino, domino Max. II. elect. Rom. Imperatori, Hungariæ, & Bohemiæ Regi, &c. domino nostro clemen-

clementissimo, qui dignitatem sui muneris intelligens, quòd præcipua in gubernatione cura esse debeat, vt omnes artes rectè & fideliter iuuentuti prop' nantur, conseruat & fouet hanc nostram Academiam. Tertiò magnas quoq; habemus & agimus gratias reuerendissimo domino præfuli Modrusiensi, Rectori nostro magnifico, reuerendissimo quoq; nostræ Academiæ Cancellario, illustribus & magnificis Cæsareæ Maiestatis Consiliarijs, magnifico domino Superintendenti Cæsareo, nobili, optimo, atq; prudentissimo Senatui Viennensi, magnificis, nobilibus, atq; clarissimis dominis Doctoribus, Magistris, Baccalaureis, & omnibus studiosis, auditoribus & spectatoribus iucundissimis, qui sua frequentia se de studijs literarum, & arte Medica, cuius propagatio nostro Collegio commissa est, rectè & honorificè sentire ostendunt. Quæ omnia pro nostris viribus de omnibus & singulis semper promereri conabimur.

D I X I.

μόνω τῷ θεῷ δόξα.

Lipsiæ

IMPRIMEBAT MICHAEL
LANTZENBERGER.

Anno

M. D. XCIX.

